



CRÉDIT AGRICOLE

AGRO



MAPA

KWARTALNIK AGROBIZNESU | Wiosna 2022

Wojna w Ukrainie doprowadzi do dalszego wzrostu inflacji w Polsce

- Oczekujemy, że dynamika PKB w Polsce obniży się w 2022 r. do 3,5% r/r wobec 5,7% w 2021 r., a w 2023 r. zwiększy się do 4,3% (por. MAKROmapa z 07.03.2022). Główną przyczyną zmniejszenia tempa wzrostu gospodarczego w 2022 r. będzie spowolnienie konsumpcji związane z wysoką inflacją zmniejszającą siłę nabywczą konsumentów. Czynnikiem negatywnym dla konsumpcji będzie również podwyższona niepewność związana z wojną w Ukrainie. Będzie miała ona również negatywny wpływ na dynamikę inwestycji. Wpływ wojny oraz sankcji nałożonych na Rosję i Białoruś przez kraje Zachodu widoczny będzie również w niższym wkładzie eksportu netto. Z kolei ożywienie wzrostu gospodarczego w 2023 r. będzie naszym zdaniem związane z zakładanym przez nas uruchomieniem środków z Krajowego Planu Odbudowy, zwiększonymi wydatkami na obronność w Europie oraz obniżeniem niepewności w regionie, które będzie sprzyjać poprawie nastrojów gospodarstw domowych, wyższej konsumpcji oraz inwestycjom. Wzrost dynamiki PKB w 2023 r. będzie dodatkowo wspierany przez efekty niskiej bazy sprzed roku.
- Prognozujemy, że inflacja w 2022 r. zwiększy się do 9,2% r/r wobec 5,1% w 2021 r., a w 2023 r. obniży się do 5,6%. Głównymi czynnikami proinflacyjnymi w kolejnych kwartałach pozostaną słabszy kurs złotego oraz silny wzrost cen nośników energii i surowców rolnych. W naszej prognozie założyliśmy, że okres obowiązywania Tarczy Antyinflacyjnej zostanie wydłużony do końca 2023 r.
- Utrzymująca się dobra sytuacja na rynku pracy w połączeniu z napływem uchodźców z Ukrainy będzie ograniczać presję płacową, choć ze względu na wysoką inflację pozostanie ona silna. W konsekwencji prognozujemy, że dynamika wynagrodzeń w gospodarce narodowej zwiększy się w 2022 r. do 9,1% r/r wobec 8,9% w 2021 r., a w 2022 r. zmniejszy się ona do 8,1%.
- Uważamy, że RPP będzie w kolejnych miesiącach kontynuowała cykl zacieśniania polityki pieniężnej. Rosnąca presja inflacyjna, wzmocniona na skutek wojny w Ukrainie, skłoni Radę do zakończenia cyklu podwyżek stopy referencyjnej na poziomie w czerwcu br. na poziomie 5,00%.
- Wybuch wojny w Ukrainie doprowadził do przejściowego, wyraźnego osłabienia złotego. Prognozujemy, że na koniec 2022 r. kurs EURPLN wyniesie 4,50, a w 2023 r. obniży się do 4,40. Umocnieniu złotego sprzyjać będzie dalsze zacieśnianie polityki pieniężnej przez RPP, rosnące prawdopodobieństwo osiągnięcia porozumienia w sprawie KPO, a także spadek globalnej awersji do ryzyka wraz z deeskalacją wojny w Ukrainie.

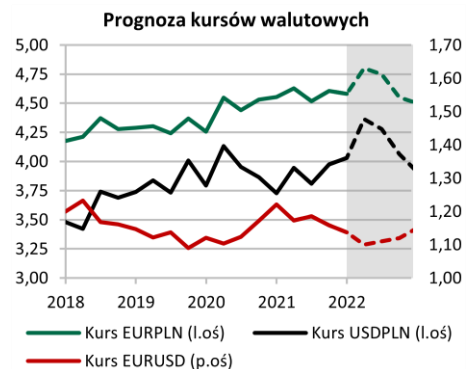
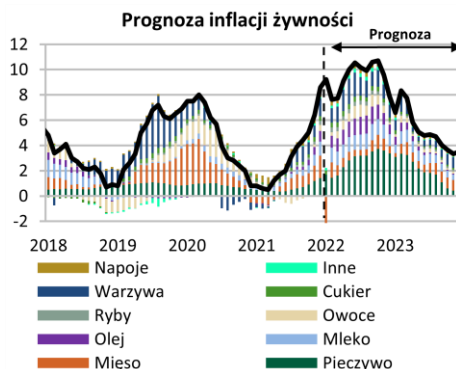
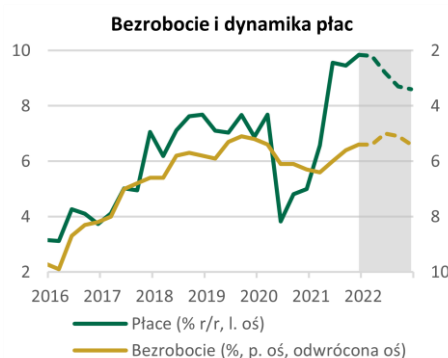
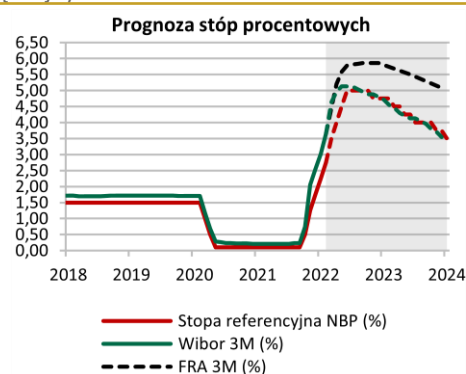
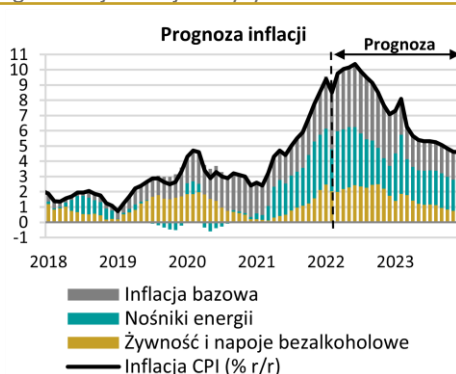
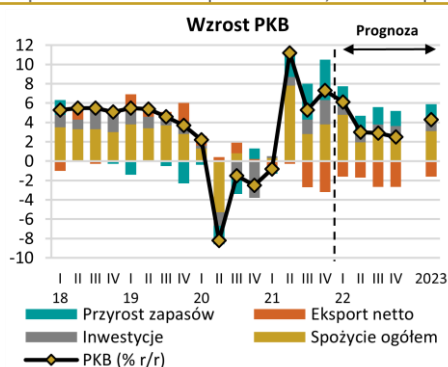
Wojna w Ukrainie negatywna dla wzrostu gospodarczego w 2022 r.

Inflacja pozostanie wysoka

Napływ uchodźców ograniczy presję płacową

To nie koniec podwyżek stóp procentowych

Kurs złotego będzie się umacniał w II poł. br.



Źródło: Credit Agricole, GUS, Reuters

Jakub Borowski
Główny Ekonomista
tel.: 22 573 18 40
jakub.borowski@credit-agricole.pl

Krzysztof Jaworski
Starszy Ekonomista
tel.: 22 573 18 41
krzysztof.jaworski@credit-agricole.pl

Jakub Olipra
Starszy Ekonomista
tel.: 22 573 18 42
jakub.olipra@credit-agricole.pl

ZBOŻA



Ceny zbóż biją kolejne rekordy

- Zgodnie z prognozą IGC (International Grains Council) z 17.02.2022 światowa produkcja zbóż w sezonie 21/22 zwiększy się do 2281,1 mln t wobec 2200,0 mln t w sezonie 20/21 (+2,8%). Wzrost zbiorów zostanie odnotowany w przypadku pszenicy (+0,8%) i kukurydzy (+6,3%), podczas gdy obniży się produkcja jęczmienia (-8,1%), jak i pozostałych gatunków zbóż (-2,3%). Wyższe zbiory pszenicy będą efektem ich silnego wzrostu m.in. w UE oraz w Ukrainie, podczas gdy przeciwny wpływ będzie miało ich wyraźne obniżenie w Kanadzie i Rosji. Wzrost produkcji kukurydzy będzie wynikać głównie z jej wyższych zbiorów w Brazylii, USA, Chinach i w Ukrainie. Niższa produkcja jęczmienia będzie z kolei efektem spadku jego zbiorów m.in. w Rosji i Kanadzie.
- Zgodnie z prognozą IGC światowa konsumpcja zbóż w sezonie 21/22 zwiększy się do 2290,9 mln t wobec 2234,7 mln t w sezonie 20/21 (+2,5%). Wzrost spożycia oczekiwany jest w przypadku pszenicy (+1,3%), kukurydzy (+4,1%), podczas gdy konsumpcja jęczmienia obniży się (-3,2%). Wzrost konsumpcji zostanie odnotowany również w przypadku pozostałych gatunków zbóż (+2,9%). W ujęciu geograficznym głównym źródłem wzrostu światowego spożycia zbóż będą Chiny, Brazylia, UE oraz Indie. Wyższemu spożyciu zbóż, w szczególności kukurydzy, sprzyja zwiększone zapotrzebowanie na pasze zgłaszane przez Chiny ze względu na silny wzrost pogłowia trzody chlewnej w tym kraju, a także zwiększony popyt na biopaliwa w warunkach silnego wzrostu cen ropy naftowej.
- Z uwagi na niższą produkcję zbóż od ich spożycia, w sezonie 21/22 dojdzie do dalszego spadku światowych zapasów zbóż, które wyniosą 596,4 mln t wobec 601,0 mln t w sezonie 20/21, a współczynnik zapasy/spożycie obniży się do 26,0% wobec 26,9%, co będzie jego najniższą wartością od sezonu 13/14. Utrzymuje się także duże zróżnicowanie sytuacji popytowo-podażowej w przypadku poszczególnych gatunków zbóż. Na rynku pszenicy współczynnik zapasy/spożycie kształtuje się na wysokim na tle historycznym poziomie, podczas gdy w przypadku kukurydzy i jęczmienia pozostaje on na poziomie wieloletnich minimów.
- Ostatnie tygodnie przyniosły bardzo silny wzrost cen skupu zbóż ze względu na wojnę w Ukrainie. Ukraina oraz Rosja są kluczowymi eksporterami zbóż, co nasiliło obawy inwestorów o ich światową podaż w kolejnych kwartałach. Wojna w Ukrainie oddziałuje również w kierunku dalszego wzrostu cen nawozów, co będzie w kolejnych kwartałach dodatkowo ograniczać podaż zbóż. W konsekwencji, uwzględniając tendencje na globalnym rynku zbóż oraz czynniki krajowe prognozujemy, że ceny pszenicy i kukurydzy w Polsce wyniosą odpowiednio ok. 140 zł/dt i 110 zł/dt na koniec 2022 r. oraz ok. 110 zł/dt i 95 zł/dt na koniec 2023 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszej prognozy jest ostateczny wpływ wojny w Ukrainie na sytuację popytowo-podażową na światowym rynku zbóż. Z tego powodu kluczowe będą publikacje pierwszych prognoz sytuacji popytowo-podażowej w sezonie 22/23, które uwzględnią wpływ wojny w Ukrainie.

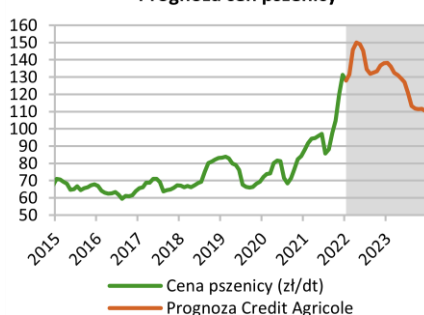
Wzrost produkcji zbóż ograniczany przez niższe zbiory w Kanadzie i Rosji

Spożycie zbóż przewyższa produkcję

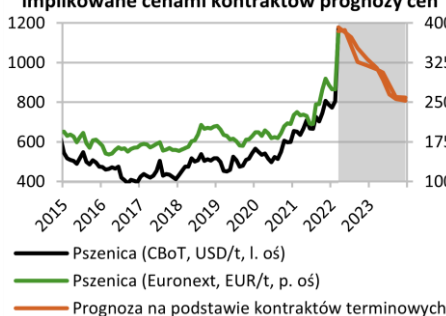
Kolejny spadek światowych zapasów zbóż

Światowy rynek zbóż pod wpływem wojny w Ukrainie

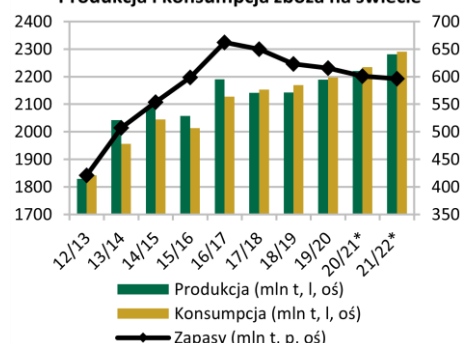
Prognoza cen pszenicy



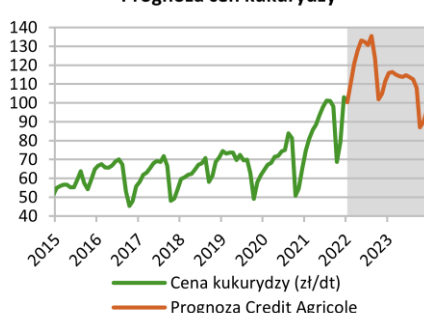
Kontrakty kontynuacyjne na pszenicę oraz implikowane cenami kontraktów prognozy cen



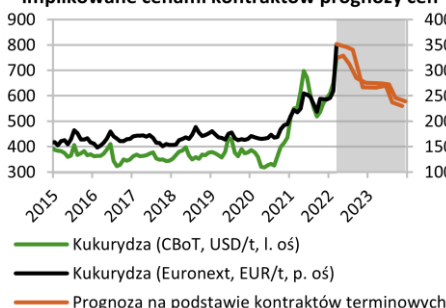
Produkcja i konsumpcja zboża na świecie



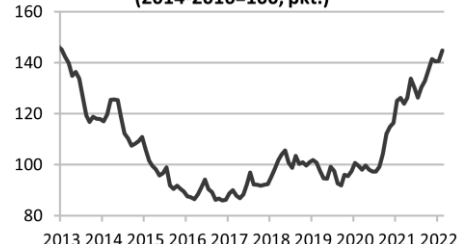
Prognoza cen kukurydzy



Kontrakty kontynuacyjne na kukurydzę oraz implikowane cenami kontraktów prognozy cen



Indeks cen żywności FAO - zboża (2014-2016=100, pkt.)



ROŚLINY OLEISTE



Dalszy wzrost cen rzepaku ze względu na wojnę w Ukrainie

- Zgodnie z prognozą USDA (U.S. Department of Agriculture) z 9 marca br. światowa produkcja nasion i owoców najważniejszych roślin oleistych w sezonie 21/22 zmniejszy się do 601,6 mln t wobec 603,6 mln t w sezonie 20/21 (-0,3%), głównie ze względu na niższe zbiory soi (-3,4%, m.in. z powodu niższych zbiorów w Brazylii i Argentynie) oraz rzepaku (-2,8%, przede wszystkim efekt niższych zbiorów w Kanadzie). Przeciwny wpływ będą miały z kolei wyższe zbiory orzechów ziemnych, nasion słonecznika, nasion bawełny, nasion palmowca i kopry.
- Zgodnie z prognozą USDA globalne zużycie nasion i owoców roślin oleistych w sezonie 21/22 zwiększy się do 612,7 mln t wobec 602,3 mln t w sezonie 20/21 (+1,7%). Istotnym czynnikiem oddziałującym w kierunku wzrostu światowego spożycia roślin oleistych pozostaje silny popyt ze strony Chin. Źródłem wyższego zużycia roślin oleistych jest także silny wzrost cen ropy naftowej, który sprzyja ich większemu wykorzystaniu do produkcji biopaliw. W efekcie, po uwzględnieniu zapasów początkowych, zapasy końcowe nasion roślin oleistych w sezonie 21/22 zmniejszą się do 104,3 mln t wobec 115,4 mln t w sezonie 20/21 (-9,6%). Tym samym wskaźnik zapasy końcowe/zużycie spadnie do 17,0% wobec 19,2% w poprzednim sezonie i ukształtuje się na najniższym poziomie od sezonu 13/14.
- Zgodnie z szacunkami USDA produkcja rzepaku w sezonie 21/22 zmniejszy się do 71,1 mln t wobec 73,2 mln t w sezonie 20/21 (-2,8%). Spadek produkcji rzepaku będzie efektem znaczącego obniżenia zbiorów w Kanadzie (-35,3%) ze względu na suszę, którego nie zdołają skompensować wyższe zbiory w UE (+5,3%), Australii (+41,1%) i w Ukrainie (+9,6%). Światowe zużycie rzepaku w sezonie 21/22 spadnie do 72,3 mln t wobec 75,3 mln t w sezonie 20/21 (-4,0%). W efekcie zapasy końcowe w sezonie 21/22 obniżą się do 4,5 mln t wobec 5,6 mln t w sezonie 20/21 (-21,0%), co będzie ich najniższym poziomem od sezonu 04/05. W konsekwencji wskaźnik zapasy końcowe/zużycie spadnie do 6,2% wobec 7,5%, osiągając najniższą wartość od sezonu 03/04.
- Bezpośrednio po wybuchu wojny w Ukrainie doszło do wyraźnego wzrostu cen roślin oleistych na głównych giełdach. Wynika to z tego, że zarówno Ukraina jak i Rosja są ich kluczowymi eksporterami. Czynnikiem oddziałującym w kierunku zwiększenia cen roślin oleistych jest także wywołany wojną wzrost cen ropy naftowej zwiększający popyt na biopaliwa. Negatywny z punktu widzenia zwiększenia podaży roślin oleistych w nadchodzącym sezonie jest z kolei dalszy wzrost cen nawozów. Uważamy, że ze względu na bardzo napiętą sytuację popytowo-podażową ceny roślin oleistych pozostaną w najbliższych kwartałach na podwyższonym poziomie. Uwzględniając tendencje na globalnym rynku roślin oleistych oraz czynniki krajowe prognozujemy, że cena rzepaku w Polsce na koniec 2022 r. wyniesie ok. 3400 zł/t oraz ok. 2900 zł/t na koniec 2023 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszej prognozy jest ostateczny wpływ wojny w Ukrainie na sytuację popytowo-podażową na światowym rynku roślin oleistych. Z tego powodu kluczowe będą publikacje pierwszych prognoz sytuacji popytowo-podażowej w sezonie 22/23, które uwzględnią wpływ wojny w Ukrainie.

Niższe zbiory roślin oleistych mimo wysokiej opłacalności produkcji

Wyraźne obniżenie zapasów roślin oleistych

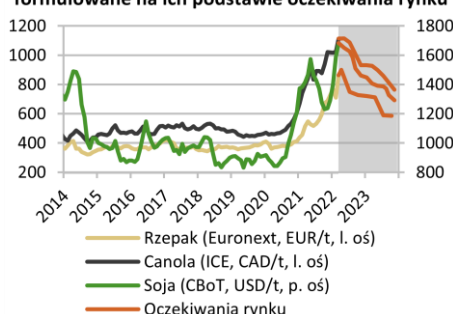
Silny spadek produkcji rzepaku ze względu na suszę w Kanadzie

Ceny rzepaku biją kolejne rekordy

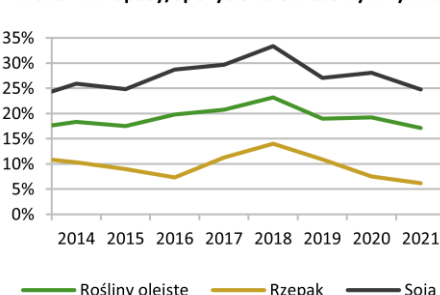
Prognoza cen rzepaku



Wykresy kontynuacyjne kontraktów terminowych i formułowane na ich podstawie oczekiwania rynku



Wskaźnik zapasy/spożycie na światowym rynku



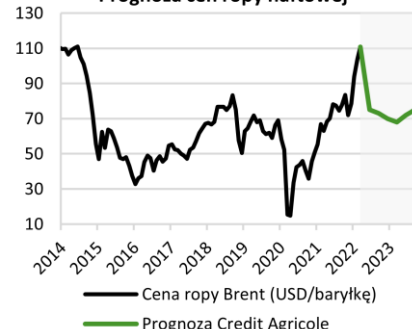
Średnie ceny sprzedaży produktów z rzepaku w zakładach tłuszczowych



Indeks cen żywności FAO - olej roślinny (2014-2016=100, pkt.)



Prognoza cen ropy naftowej



Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Komisja Europejska, Reuters, USDA, MFW, Credit Agricole

WIEPRZOWINA I WOŁOWINA



Ceny skupu trzody chlewnej odbiły się od dna

- Realizuje się nasz scenariusz, zgodnie z którym w I kw. br. ceny skupu trzody chlewnej osiągną swoje minimum lokalne a kolejne kwartały przyniosą ich stopniowy wzrost (por. AGROMAPA z 10.12.2022). Ostatnie tygodnie przyniosły wyraźne podwyżki cen na unijnym rynku trzody chlewnej. Od początku lutego cena skupu tuczników na niemieckiej giełdzie VEZG zwiększyła się o ok. 54%. Wzrost cen obserwowany jest również w Polsce. Rosnące ceny są efektem obniżonej podaży mięsa wieprzowego ze względu na niską opłacalność jego produkcji w ostatnich kwartałach przy jednoczesnym ożywieniu unijnego popytu na wieprzowinę, któremu sprzyja zwiększony popyt ze strony kanału HoReCa, wraz z wygasaniem pandemii. Uważamy, że kolejne kwartały przyniosą kontynuację wzrostu cen skupu trzody chlewnej. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszego scenariusza jest dalsze rozprzestrzenianie się ASF, a także tempo odbudowy pogłowia trzody w UE w warunkach oczekiwanego przez nas silnego wzrostu cen pasz obniżającego opłacalność produkcji.
- W 2021 r. wartość polskiego eksportu wieprzowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) spadła o 5,1% r/r wobec wzrostu o 0,8% w 2020 r. Cena skupu żywca wyniosła w styczniu 4,54 zł/kg (+14,6% r/r), a cena pasz dla świń 1,82 zł/kg (+11,2% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się w styczniu na poziomie 2,49 wobec 2,42 przed rokiem, wskazując na nieznaczną poprawę opłacalności produkcji. Po uwzględnieniu czynników globalnych oraz krajowych prognozujemy, że cena skupu żywca wieprzowego w Polsce na koniec 2022 r. wyniesie ok. 5,10 zł/kg oraz 5,50 zł/kg na koniec 2023 r.
- Utrzymuje się silny wzrost krajowych cen skupu bydła, które z miesiąca na miesiąc biją kolejne rekordy. Ceny w Polsce rosną w ślad za cenami na światowym rynku. Źródłem bardzo wysokich cen skupu bydła jest niższa światowa podaż mięsa, przy jednoczesnym silnym popycie oraz coraz większa presja kosztowa wynikająca przede wszystkim z rosnących cen pasz. Uważamy, że kolejne kwartały przyniosą zwiększenie światowej podaży mięsa wołowego, co będzie oddziaływać w kierunku spadku cen skupu. Mimo to oczekujemy, że w całym horyzoncie naszej prognozy ceny skupu bydła pozostaną na wysokim na tle historycznym poziomie. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszej prognozy jest tempo odbudowy podaży bydła na świecie.
- W 2021 r. wartość polskiego eksportu wołowiny (żywca, mięsa oraz przetworów) zwiększyła się o 14,1% r/r wobec wzrostu o 0,8% w 2020 r. Cena skupu bydła wyniosła w styczniu 9,59 zł/kg (+47,3% r/r), a cena pasz dla bydła 2,01 zł/kg (+17,7% r/r). W rezultacie relacja cen żywiec/pasza ukształtowała się na poziomie 4,78 wobec 3,82 przed rokiem, sygnalizując silną poprawę opłacalności produkcji w ujęciu rocznym. Uwzględniając sytuację na unijnym i krajowym rynku wołowiny oczekujemy, że cena skupu bydła w Polsce na koniec 2022 r. wyniesie ok. 9,20 zł/kg oraz 8,40 zł/kg na koniec 2023 r.

Kolejne kwartały przyniosą dalszy wzrost cen skupu trzody chlewnej

Nieznaczna poprawa opłacalności produkcji trzody chlewnej

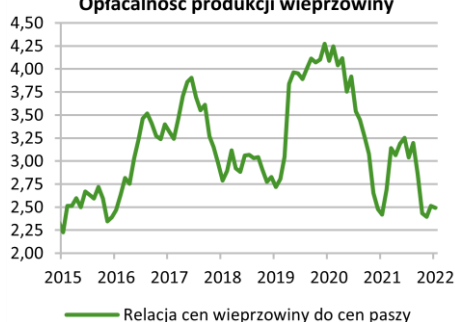
Ceny skupu bydła nie przestają rosnąć

Wyraźna poprawa opłacalności produkcji bydła mimo wyższych cen pasz

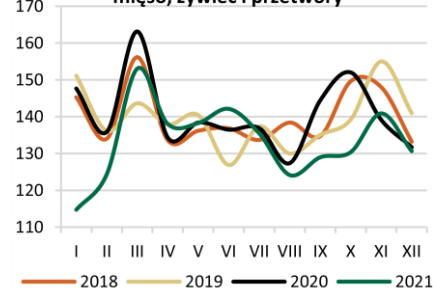
Prognoza cen skupu żywca wieprzowego



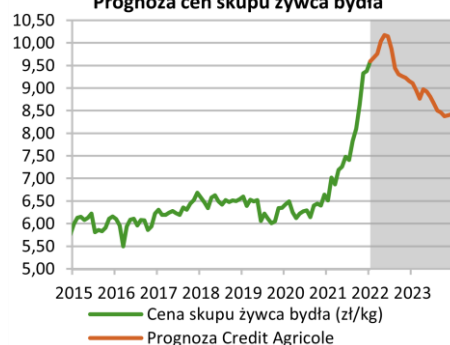
Opłacalność produkcji wieprzowiny



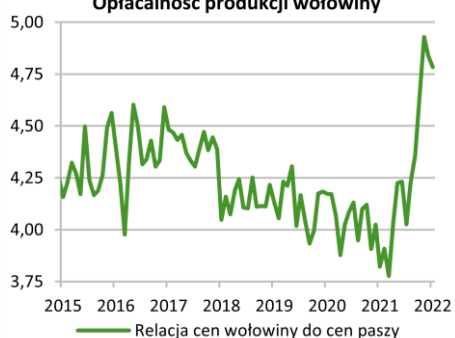
Polski eksport wieprzowiny w mln EUR - mięso, żywec i przetwory



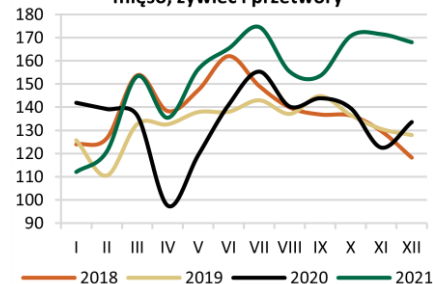
Prognoza cen skupu żywca bydła



Opłacalność produkcji wołowiny



Polski eksport wołowiny w mln EUR - mięso, żywec i przetwory



Źródło: GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Eurostat, Credit Agricole

DRÓB I JAJA



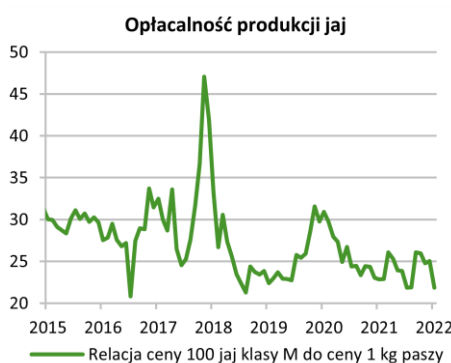
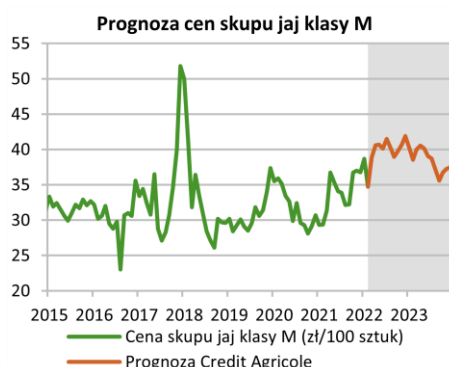
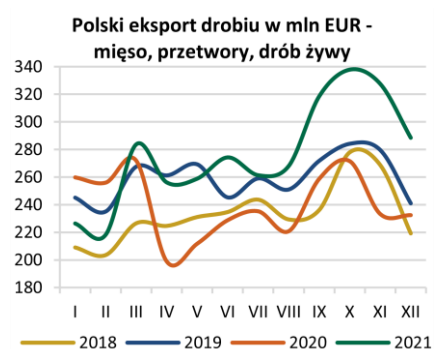
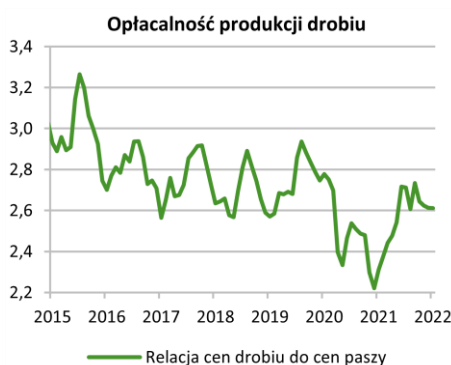
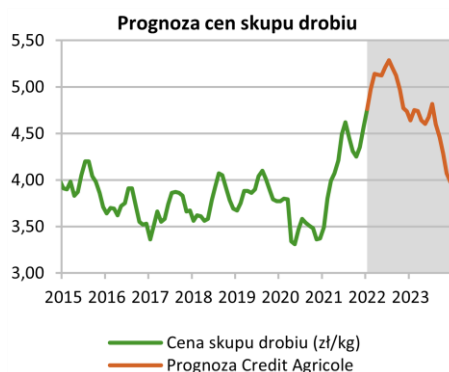
To nie koniec wzrostu cen skupu drobiu i jaj

- W ostatnich miesiącach doszło do wyraźnego wzrostu cen skupu drobiu mimo negatywnego wpływu efektów sezonowych. Wzrost cen wynika przede wszystkim z nasilającej się presji kosztowej związanej z rosnącymi cenami pasz oraz energii. Jednocześnie wraz z wygasaniem pandemii, mamy obecnie do czynienia z postępującym ożywieniem popytu na drób. Z kolei podaż drobiu w UE nie nadąża za zwiększonym popytem: branża drobiarska nie odbudowała jeszcze swojego potencjału produkcyjnego po stratach wyrządzonych przez ptasią grypę i jednocześnie Ukraina wstrzymała swój eksport drobiu na unijny rynek ze względu na wojnę. W tych warunkach mamy do czynienia z deficytem żywca i dzięki lepszej pozycji negocjacyjnej producenci drobiu mają duże możliwości przerzucania rosnących kosztów produkcji na kolejne odcinki łańcucha dostaw. Warto również zauważyć, że czynnikiem podbijającym ceny na krajowym rynku drobiu jest również wyraźne osłabienie złotego względem euro. Uważamy, że wpływ opisanych wyżej czynników utrzyma się w kolejnych miesiącach, co przy uwzględnieniu efektów sezonowych będzie sprzyjać utrzymywaniu się cen drobiu w trendzie wzrostowym. Warto zauważyć, że mimo wzrostu cen skupu drobiu opłacalność jego produkcji pozostaje nadal na relatywnie niskim na tle historycznym poziomie, co będzie ograniczać tempo odbudowy podaży mięsa. W konsekwencji uważamy, że silniejszy spadek cen nastąpi dopiero w 2023 r.
- W 2021 r. wartość polskiego eksportu drobiu (mięsa, przetworów oraz drobiu żywego) zwiększyła się o 15,3% r/r wobec spadku o 7,4% w 2020 r. Cena skupu drobiu wyniosła w styczniu 4,76 zł/kg (+36,4% r/r), a cena pasz dla drobiu ukształtowała się na poziomie 1,82 zł/kg (+20,7% r/r). W rezultacie relacja cen żywca/pasza wyniosła w styczniu 2,61 wobec 2,31 przed rokiem, wskazując na poprawę opłacalności produkcji w ujęciu rocznym. Uwzględniając sytuację na światowym i krajowym rynku drobiu prognozujemy, że cena skupu drobiu na koniec 2022 r. wyniesie ok. 4,70 zł/kg oraz ok. 4,00 zł/kg na koniec 2023 r.
- Ostatnie miesiące przyniosły również wzrost cen jaj. Podobnie jak w przypadku mięsa drobiowego jego przyczyną jest nasilająca się presja kosztowa związana z rosnącymi cenami pasz oraz energii. W przeciwnym kierunku oddziałuje natomiast zmniejszony popyt zagraniczny na polskie jaja.
- W 2021 r. wartość polskiego eksportu jaj obniżyła się o 9,8% r/r wobec spadku o 10,6% w 2020 r. Cena skupu jaj klasy M w styczniu wyniosła 34,73 zł/100 sztuk (+18,2% r/r), a cena pasz dla niosek ukształtowała się na poziomie 1,59 zł/kg (+23,6% r/r). W konsekwencji w styczniu relacja cen 100 jaj/pasza ukształtowała się na poziomie 21,87 wobec 22,85 przed rokiem, wskazując na pogorszenie opłacalności produkcji jaj w ujęciu rocznym. Uwzględniając perspektywy sytuacji na unijnym oraz krajowym rynku jaj prognozujemy, że cena skupu jaj klasy M na koniec 2022 r. wyniesie ok. 40 zł/100 sztuk oraz ok. 37 zł/100 sztuk na koniec 2023 r. Głównymi czynnikami ryzyka dla naszego scenariusza cen drobiu oraz jaj jest kształtowanie się cen energii oraz pasz, a także dalszy rozwój ptasiej grypy w Europie.

Rosnąca presja kosztowa winduje ceny skupu drobiu

Silny wzrost wartości polskiego eksportu drobiu

**Słabszy popyt zagraniczny ogranicza wzrost cen jaj
Pogorszenie opłacalności produkcji jaj**



Źródło: Ministerstwo Rolnictwa, GUS, Eurostat, Credit Agricole

MLEKO I PRODUKTY MLECZNE



Produkcja mleka nie nadąża za popytem

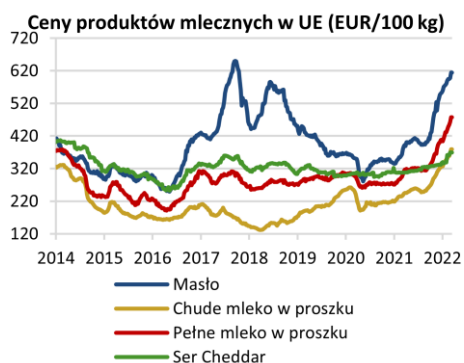
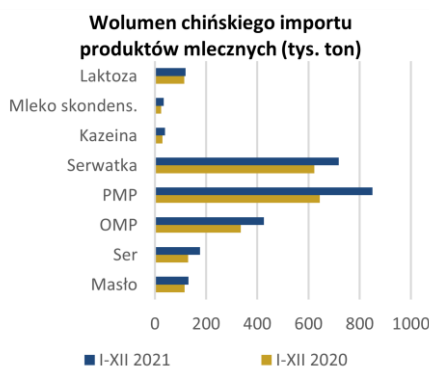
- Ostatnie miesiące przyniosły dalszy silny wzrost cen produktów mlecznych. Jednocześnie ma on szeroki zakres produktowy. Najwyższa dynamika cen obserwowana jest w przypadku masła (+58,4% r/r), odtłuszczonego mleka w proszku (+56,0% r/r), pełnego mleka w proszku (+52,9% r/r) i serwatki (+45,6% r/r). W mniejszym stopniu wzrosły ceny serów (średnio o ok. 24% r/r). W ostatnich miesiącach doszło również do zwiększenia różnicy pomiędzy cenami tłuszczu mlecznego i białka, choć nadal pozostaje ona wyraźnie poniżej poziomów obserwowanych w latach 2017/2018. Jednocześnie indeks cen GDT osiągnął w marcu historyczne maksimum.
- W IV kw. 2021 r. produkcja mleka wśród największych światowych eksporterów produktów mlecznych (UE, Nowa Zelandia, USA, Australia i Argentyna) zmniejszyła się o 0,8% r/r wobec wzrostu o 0,2% w III kw. W konsekwencji w całym 2021 r., przy uwzględnieniu efektu roku przestępnego w 2020 r. zwiększyła się ona o 0,8% r/r wobec wzrostu o 1,8% w 2020 r. Obserwowany obecnie spadek produkcji mleka ma szeroki zakres geograficzny i jest obserwowany m.in. w Nowej Zelandii i Australii, które znajdują się obecnie w sezonowym szczycie produkcji mleka, jak również w UE i USA. Jedynie w Argentynie utrzymuje się silny wzrost produkcji mleka w ujęciu rocznym. Czynniki ograniczające produkcję mleka wśród kluczowych światowych eksporterów produktów mlecznych są niesprzyjające warunki agrometeorologiczne, a także narastająca presja kosztowa, która jest negatywna dla opłacalności produkcji mleka.
- Utrzymuje się silny światowy popyt na produkty mleczne, w szczególności ze strony Azji Południowo-Wschodniej. Warto jednak zwrócić uwagę, że podczas gdy w poprzednich kwartałach głównym źródłem wzrostu popytu były Chiny, obecnie ma on o wiele szerszy zakres geograficzny. Co więcej, uwzględniając poprawiającą się sytuację epidemiczną na świecie (por. COVID Dashboard) oczekujemy, że kolejne miesiące przyniosą dalsze ożywienie popytu ze strony kanału HoReCa. Jednocześnie uważamy, że rosnące ceny produktów mlecznych będą miały ograniczony negatywny wpływ na popyt. Wynika to z tego, że w warunkach obserwowanego obecnie silnego wzrostu cen żywności we wszystkich głównych kategoriach produktowych, konsumenci mają ograniczone możliwości zastąpienia produktów mlecznych tańszymi substytutami.
- Oczekujemy, że kolejne kwartały przyniosą dalsze zwiększenie światowego popytu na produkty mleczne, co w warunkach spadku podaży mleka będzie oddziaływało w kierunku kontynuacji wzrostu cen produktów mlecznych i cen skupu mleka. Uważamy, że punkt zwrotny w cyklu nastąpi dopiero w I kw. 2023 r. Głównym czynnikiem ryzyka dla naszego scenariusza jest kształtowanie się warunków agrometeorologicznych wśród kluczowych eksporterów produktów mlecznych. Uwzględniając sytuację popytowo-podażową na światowym rynku mleka, prognozujemy, że na koniec 2022 r. cena skupu mleka w Polsce wyniesie ok. 200 zł/hl, a na koniec 2023 r. ok. 180 zł/hl. Lokalnie czynnikiem sprzyjającym wzrostowi cen skupu będzie również obserwowana w ostatnim czasie zaostrzająca się rywalizacja o surowiec pomiędzy mleczarniami.

Ceny produktów mlecznych silnie rosną

Spadek produkcji mleka wśród kluczowych światowych eksporterów produktów mlecznych

Utrzymuje się silny popyt na produkty mleczne

Kolejne kwartały przyniosą dalszy wzrost cen produktów mlecznych



Źródło: Credit Agricole, GlobalDairyTrade, GUS, Ministerstwo Rolnictwa, Komisja Europejska

OWOCE I WARZYWA



Ceny owoców i warzyw wzrosną w kolejnych miesiącach

Zgodnie z wynikowym szacunkiem głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych z 17.12.2021, ubiegłoroczne zbiory owoców wyniosły ok. 5,0 mln t (+11% r/r) i tym samym ukształtowały się one powyżej średniej wieloletniej za ostatnie 5 lat. Zbiory owoców z drzew zostały ocenione na ponad 4,4 mln t (+13% r/r), podczas gdy zbiory owoców jagodowych na ok. 565 tys. t (+2% r/r). Ubiegłoroczne warunki agrometeorologiczne charakteryzowały się wysoką zmiennością. Obfita pokrywa śnieżna na przełomie 2020 r. i 2021 r. uchroniła plantacje przed przemarzaniem, a topniejący śnieg wzbogacił zasoby wody zgromadzone w glebie. Chłodna i deszczowa wiosna spowolniła wegetację. Z jednej strony uchroniło to pąki kwiatowe przed przemarzaniem, z drugiej strony skróciło okres kwitnienia i aktywność zapylaczy. Lato przyniosło istotną poprawę warunków agrometeorologicznych. Jesienne zbiory owoców prowadzone były w optymalnych warunkach. W przypadku owoców z drzew, zbiory jabłek oceniono na nieco ponad 4 mln t (+13% r/r), wiśni na ok. 166 tys. t (+9% r/r), śliwek na ok. 110 tys. t (+10% r/r), gruszek na ok. 69 tys. t (+24% r/r), a czereśni na ok. 59 tys. t (+19% r/r). W przypadku owoców jagodowych zbiory porzeczek ogółem oszacowano na ponad 152 tys. t (+6,5% r/r), truskawek na ok. 156 tys. t (+8% r/r), malin na ok. 104 tys. t (-13% r/r), a agrestu na ok. 9,5 tys. t (+10% r/r).

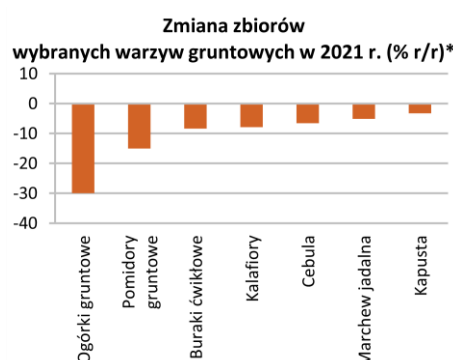
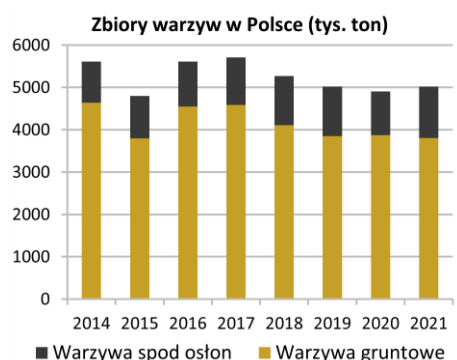
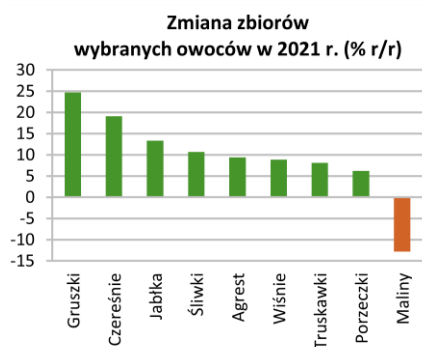
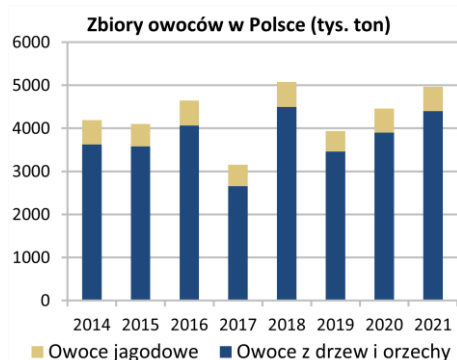
Wyższe zbiory owoców, choć słabszej jakości

Zgodnie z wynikowym szacunkiem głównych ziemioplodów rolnych i ogrodniczych z 17.12.2021, ubiegłoroczne zbiory warzyw gruntowych wyniosły ok. 3,8 mln t (-1% r/r), a tym samym ukształtowały się poniżej średniej wieloletniej za ostatnie 5 lat. Chłodna i deszczowa wiosna opóźniła i wydłużyła w czasie siewy warzyw oraz utrudniała terminowe wykonywanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych. W kolejnych miesiącach wystąpił deficyt opadów. Dopiero miesiące letnie przyniosły poprawę warunków agrometeorologicznych, choć w sierpniu i we wrześniu doszło do ich ponownego pogorszenia ze uwagi na nadmierne opady. Zbiory kapusty oceniono na około 687 tys. t, kalafiorów na ok. 138 tys. t, cebuli na ok. 617 tys. t, marchwi na nieznacznie powyżej 637 tys. t, buraków ćwikłowych na ok. 239 tys. t, ogórków na niespełna 127 tys. t, a pomidorów na ok. 158 tys. t. Zbiory pozostałych warzyw gruntowych oszacowano na ok. 1,2 mln t. Zgodnie z prognozą IERiGŻ ubiegłoroczne zbiory warzyw spod osłon ukształtowały się na poziomie ok. 1,2 mln t (+18% r/r). Produkcja pomidorów spod osłon wyniosła ok. 655 tys. t (+18% r/r), a ogórków spod osłon ok. 305 tys. t (+14,1% r/r).

Spadek produkcji warzyw ze względu na niekorzystne warunki agrometeorologiczne

Podtrzymujemy nasz scenariusz, zgodnie z którym najbliższe miesiące przyniosą lekki wzrost dynamiki cen owoców i warzyw, związany w znacznym stopniu z ich słabszymi ubiegłorocznymi zbiorami (nie tylko w ujęciu ilościowym ale i jakościowym). Czynnikiem podbijającym dynamikę cen owoców i warzyw będą również rosnące koszty transportu oraz cen środków produkcji dla rolnictwa (m.in. środków ochrony roślin oraz nawozów). Przeciwny wpływ będzie miał natomiast zmniejszony eksport owoców i warzyw na Wschód związany z wojną w Ukrainie. Ostateczna ścieżka cen owoców i warzyw będzie zależać jednak przede wszystkim od tegorocznych warunków agrometeorologicznych w Polsce i wśród pozostałych ważnych producentów, które będą determinować wielkość zbiorów. Ich pierwszy szacunek poznamy 31 maja.

Ceny owoców i warzyw pod presją słabych zbiorów i rosnących kosztów produkcji



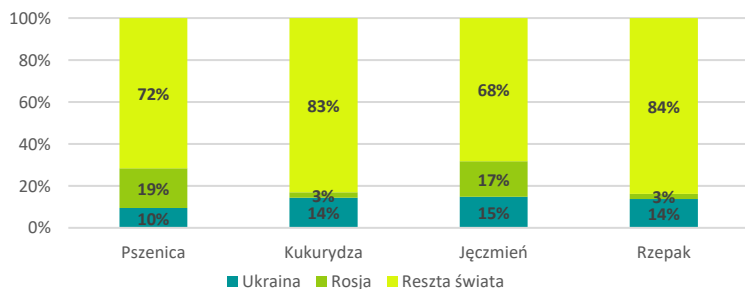
Źródło: GUS, Credit Agricole, IERiGŻ * w oparciu o zbiory w 2020 r., które zostaną prawdopodobnie zrewidowane w górę. GUS nie opublikował dynamik.

Wojna w Ukrainie zagraża bezpieczeństwu żywnościowemu na świecie

Zarówno Ukraina jak i Rosja są znaczącymi eksporterami żywności. W konsekwencji wybuch wojny w Ukrainie doprowadził do silnego wzrostu cen surowców rolnych na głównych światowych giełdach. Przedmiotem poniższej analizy jest ocena wpływu wojny w Ukrainie na światowy rynek żywnościowy.

Uważamy, że wojna w Ukrainie będzie bezpośrednio oddziaływać na światowy rynek żywnościowy poprzez trzy główne kanały: ceny zbóż i roślin oleistych, ceny nawozów oraz ceny ropy naftowej. Poniżej przedstawiamy mechanizm tego wpływu.

Udział Ukrainy i Rosji w światowym eksporcie pszenicy, kukurydzy, jęczmienia i rzepaku w latach 2016-2021

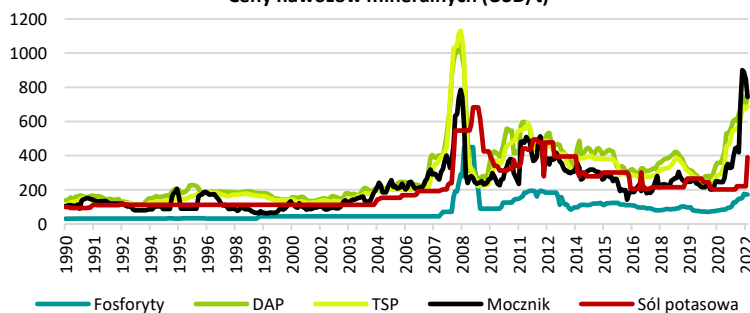


Źródło: USDA, Credit Agricole

głównym kanałem ukraińskiego eksportu zbóż i roślin oleistych. Możliwość substytucji tego kanału transportem lądowym poprzez kolej i samochody są ograniczone ze względu na ich o wiele niższą przepustowość od statków. Co więcej, nawet w przypadku pełnej dostępności infrastruktury portowej, kolejowej i drogowej kluczową kwestią pozostają jej zniszczenia związane z działaniami wojennymi. Dlatego w naszej ocenie istnieje niskie prawdopodobieństwo, że Ukraina będzie w stanie w tym roku eksportować znaczące ilości zbóż i roślin oleistych.

Kolejną kwestią pozostaje polityka Rosji dotycząca eksportu zbóż. Choć sankcje krajów Zachodu nie obejmują rosyjskiego eksportu zbóż i roślin oleistych, to uważamy, że istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że Rosja sama zdecyduje się na jego ograniczenie lub całkowite wstrzymanie. Byłoby to narzędzie stabilizujące ceny na rynku wewnętrznym w warunkach silnego wzrostu inflacji wynikającego z sankcji wprowadzonych przez kraje Zachodu. Ponadto, w przypadku ograniczenia eksportu zbóż przez Rosję należałoby się liczyć z ryzykiem destabilizacji sytuacji geopolitycznej w biedniejszych regionach świata wskutek głodu, co mogłoby wtórnie poprzez procesy migracyjne pogłębić kryzys związany z napływem uchodźców z Ukrainy do krajów UE.

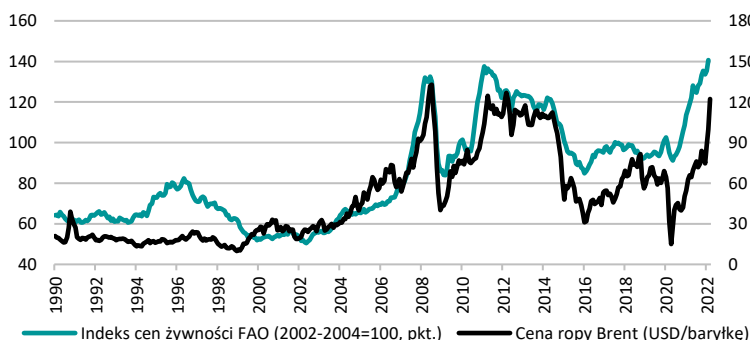
Ceny nawozów mineralnych (USD/t)



Źródło: Datastream, Bank Światowy, Credit Agricole

wycofywanie się części globalnych firm transportowych z tych rynków, trudności w finansowaniu i ubezpieczeniu transakcji finansowych z tymi krajami), czy też politykę Rosji dotyczącą ograniczania eksportu nawozów można oczekiwać, że kolejne miesiące przyniosą nie tylko dalszy wzrost cen nawozów, ale i ich zmniejszoną dostępność. Będzie to czynnik oddziałujący w kierunku mniejszego wykorzystania nawozów mineralnych, a w konsekwencji niższej wydajności produkcji roślinnej.

Kolejnym kanałem wpływu wojny w Ukrainie na światowy rynek żywnościowy są ceny nawozów. Działają tutaj dwa mechanizmy. Po pierwsze, silny wzrost cen gazu ziemnego w reakcji na wybuch wojny oddziałuje w kierunku wzrostu cen nawozów azotowych, w przypadku których za 60-80% kosztów wytworzenia odpowiada gaz ziemny. Po drugie, Rosja a także zaangażowana politycznie w wojnę Białoruś są znaczącymi eksporterami nawozów. Zgodnie z danymi UN Comtrade w 2020 r. Rosja odpowiadała za ok. 14% wartości światowego eksportu nawozów azotowych i ok. 14% eksportu nawozów potasowych, podczas gdy Białoruś miała 19% udział w światowym eksporcie nawozów potasowych. Ze względu na sankcje krajów Zachodu na Rosję i Białoruś (m.in. sankcje UE na eksport nawozów z Białorusi,



Źródło: Datastream, Credit Agricole

Trzecim kanałem wpływu wojny w Ukrainie na światowy rynek żywności jest wzrost cen ropy naftowej. Istnieje silna zależność pomiędzy cenami ropy naftowej a cenami żywności. Z jednej strony, wzrost cen ropy naftowej oddziałuje w kierunku wyższego popytu na biopaliwa, co zwiększa wykorzystanie surowców rolnych do ich produkcji. Z drugiej strony, wyższe ceny ropy naftowej oznaczają wyższe koszty produkcji żywności i jej dystrybucji.

W lutym br. indeks światowych cen żywności FAO zwiększył się do 140,7 pkt. wobec 135,4 pkt. w styczniu (wzrost o 3,9% m/m) osiągając najwyższy poziom w historii. Warto zauważyć, że struktura wzrostu indeksu nie uwzględnia jeszcze wpływu wojny w Ukrainie na ceny surowców rolnych. Uwzględniając wyniki naszej analizy uważamy, że wojna w Ukrainie doprowadzi do dalszego, silnego wzrostu indeksu światowych cen żywności FAO, głównie ze względu na wyższe składowe dla zbóż i oleju roślinnego. Następnie szok ten poprzez wyższe ceny pasz będzie rozlewał się na produkcję zwierzęcą. Będzie to wywierało presję na dalszy wzrost cen żywności w Polsce. Stanowi to wsparcie dla naszego zrewidowanego scenariusza, zgodnie z którym dynamika cen żywności i napojów bezalkoholowych w najbliższych kwartałach będzie kształtować się na poziomie 8-10% r/r. Jednocześnie wpływ wojny najszybciej widoczny będzie w kategoriach „pieczywo i produkty zbożowe” oraz „oleje i tłuszcze” gdzie w najbliższych miesiącach roczna dynamika cen przekroczy odpowiednio 20% i 30%.

PROGNOZY

Wybrane wskaźniki makroekonomiczne w Polsce w ujęciu kwartalnym

Wskaźnik		2021				2022				2021	2022	2023
		Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
PKB (% r/r)		-0,8	11,2	5,3	7,3	6,1	3,0	2,9	2,5	5,7	3,5	4,3
Konsumpcja (% r/r)		0,1	13,1	4,7	7,9	7,3	2,0	3,5	3,2	6,2	4,0	4,5
Inwestycje (% r/r)		1,7	5,6	9,3	11,7	6,9	4,8	5,8	5,8	8,0	5,8	7,0
Eksport (ceny stałe, % r/r)		7,3	29,2	8,6	6,0	8,1	7,0	6,2	5,4	12,0	6,6	7,6
Import (ceny stałe, % r/r)		10,3	34,5	15,2	13,2	12,0	10,8	11,1	10,3	17,4	11,0	10,5
Wkłady do wzrostu PKB	Spożycie prywatne (pp.)	0,0	7,2	2,7	3,9	4,4	1,1	2,0	1,6	3,4	2,2	2,5
	Inwestycje (pp.)	0,2	0,9	1,5	2,5	0,9	0,7	0,9	1,3	1,3	0,9	1,2
	Eksport netto (pp.)	-1,1	-0,3	-2,7	-3,2	-1,6	-1,7	-2,7	-2,7	-1,9	-2,2	-1,6
Saldo obrotów bieżących***		2,7	1,8	0,7	-0,9	-1,3	-1,4	-1,6	-1,7	-0,9	-1,7	-1,9
Stopa bezrobocia (%)**		6,4	6,0	5,6	5,4	5,4	5,0	5,1	5,4	5,4	5,4	5,4
Zatrudnienie poza rolnict. (% r/r)		0,1	3,1	2,7	2,6	1,5	0,8	0,7	0,5	2,1	0,9	0,1
Wynagrodzenia w GN (% r/r)		6,6	9,6	9,4	9,8	9,8	9,2	8,7	8,6	8,9	9,1	8,1
Inflacja CPI (%)*		2,7	4,5	5,5	7,7	9,2	10,2	9,5	7,7	5,1	9,2	5,6
Wibor 3-miesięczny (%)**		0,21	0,21	0,23	2,54	4,63	5,13	4,96	4,80	2,54	4,80	3,55
Stopa referencyjna NBP (%)**		0,10	0,10	0,10	1,75	3,50	5,00	5,00	4,75	1,75	4,75	3,75
EURPLN**		4,63	4,52	4,60	4,58	4,80	4,75	4,55	4,50	4,58	4,50	4,40
USDPLN**		3,95	3,81	3,98	4,03	4,36	4,28	4,06	3,91	4,03	3,91	3,64

* wartość średniokwartalna

** wartość na koniec okresu

*** narastająco za cztery ostatnie kwartały

Źródło: GUS, Reuters, Credit Agricole

Prognozy kursu walutowego oraz wzrostu PKB dla wybranych krajów

	Realny wzrost PKB				Kursy walutowe*							
	2021	2022	2023		Q1 22	Q2 22	Q3 22	Q4 22	Q1 23	Q2 23	Q3 23	Q4 23
Strefa euro	5,2	4,4	2,5	EUR/USD	1,10	1,11	1,12	1,15	1,16	1,18	1,20	1,21
Japonia	1,6	3,0	1,3	EUR/JPY	127,60	130,98	132,16	133,40	133,40	134,52	135,60	135,52
Wielka Brytania	7,2	4,7	2,4	EUR/GBP	0,84	0,84	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83	0,83
Chiny	8,1	4,9	5,3	USD/CNY	6,46	6,48	6,44	6,40	6,40	6,42	6,45	6,49
Hong Kong	6,4	2,0	2,9	USD/HKD	7,81	7,80	7,80	7,80	7,81	7,81	7,82	7,82
Indie	9,6	7,6	6,0	USD/INR	76,00	76,50	76,00	75,50	75,00	75,00	75,20	75,20
Indonezja	3,5	5,0	4,5	USD/IDR	14300	14400	14300	14200	14000	14200	14300	14300
Malezja	3,5	6,5	6,0	USD/MYR	4,20	4,20	4,18	4,16	4,15	4,15	4,15	4,15
Filipiny	5,6	6,9	6,5	USD/PHP	52,20	52,00	51,70	51,00	50,70	50,70	50,50	50,00
Singapur	7,2	3,8	3,0	USD/SGD	1,36	1,35	1,34	1,33	1,32	1,31	1,31	1,3
Korea Południowa	4,0	3,3	2,7	USD/KRW	1220	1195	1190	1180	1160	1150	1140	1130
Tajwan	6,3	2,9	2,6	USD/TWD	28,50	28,00	27,80	27,70	27,60	27,50	27,40	27,30
Tajlandia	0,8	3,9	4,0	USD/THB	33,30	32,90	32,50	32,20	32,00	31,80	31,50	31,00
Wietnam	3,9	6,5	6,7	USD/VND	22900	22800	22700	22600	22550	22500	22450	22400
Brazylia	3,9	1,1	2,2	USD/BRL	5,20	5,30	5,50	5,30	5,35	5,40	5,45	5,50
Meksyk	5,6	2,8	2,5	USD/MXN	20,70	21,00	20,70	20,50	20,70	21,00	21,25	21,50
Rosja	4,2	-	-	USD/RUB	-	-	-	-	-	-	-	-
Turcja	8,0	3,8	4,0	USD/TRY	14,50	15,00	15,10	15,20	15,30	15,40	15,50	15,60

* wartość na koniec okresu

Źródło: Crédit Agricole Corporate and Investment Bank